

Jan Jongepier
Emmakade 49
8921 AG Leeuwarden. tel(nieuw!): 058 -120106

Aan het College van Kerkvoogden
van de Hervormde Gemeente,
te Assen.

22 januari 1982

Zeer geacht college,

Op 29 oktober 1981 heb ik in de werkplaats van de fa. Mense Ruiter te Zuidwolde samen met de heren Holthuis en Veldkamp de restauratie van het Van Dam-orgel in uw kerk voorbereid. Daarbij zijn alle onderdelen van het orgel nader onderzocht.

Met name zijn daarbij wat de windladen details onderzocht, die in de speelbare toestand in de kerk niet onderzocht konden worden. Zo waren op de pijpstokken van de windladen opdikken aangebracht, in verband met de dispositie-wijzigingen. Deze opdikken zijn er toen afgehaald, om een beeld van de oorspronkelijke boringen te verkrijgen.

Tot onze verrassing bleek, dat de Voix Célèste 8 vt van het Bovenwerk, een register, dat ook in de bestek-dispositie voorkwam, maar inmiddels verdwenen was, in de discant dubbelkorig is geweest, een unieke, en weinig voorkomende constructie. Aan de boringen kon worden afgeleid, dat het om een zeer eng gemensureerde discant ging, waarbij de klank zacht moet zijn geweest.

Mij was bekend, uit een desbetreffend adviseurschap, dat Van Dam zo'n register had geplaatst op het orgel in de Lutherse Kerk te Purmerend. Enkele jaren is dit register daar vervangen door een Cornet, conform het bestek. Ik heb er toen op aangedrongen, de pijpen van de Voix Célèste te bewaren, voor het geval ze nog eens van pas zouden komen. Wonderlijk genoeg is dat nu al het geval.

Ons restauratieplan ging echter uit van de plaatsing van de Van Dam-Quintadeen 8 voet op die plaats, vanwege het ontbreken van gegevens en pijpwerk voor een Voix Célèste. Wij hebben op die bewuste bespreking dan ook overwogen, dat het jammer zou zijn als nu de Quintadeen niet geplaatst zou kunnen worden.

In overleg met de orgelmaker wil ik u dan ook het volgende voorstel doen:

Aan de lade van het Bovenwerk kan een kantsleep worden toegevoegd. Hierop wordt dan register no. 1, de Prestant 8 voet geplaatst. Op de oorspronkelijke plaats van de Prestant 8 voet komt dan de Quintadeen van Van Dam te staan, die inmiddels is aangekocht. Op de oorspronkelijke plaats van de Voix Célèste kan dan dit register worden gereconstrueerd.

De Kerkeraad van de Ev: Lutherse Kerk te Purmerend heeft mij op een verzoek dienaangaande van mijn kant medegedeeld, bereid te zijn, het authentieke Van Dam-register Voix Céleste 8 voet aan de Hervormde Gemeente te Assen te verkopen voor een bedrag van f 350,--
De hoogte van het bedrag is gebaseerd op een overeenkomstig advies van de orgelmaker, uitgaande van de materiaalprijs (hoog tingehalte).

Op 10 december 1981 heeft de orgelmaker mij opgegeven, dat de kosten voor de toe te voegen kantsleep, inclusief bij te maken registertraktuur, registerknop, en het wijzigen van conducten naar de frontpijpen, alsmede het maken van een nieuwe pijpstok voor Prestant en Quintadeen samen, met hangers voor de grootste pijpen, f 2600,-- zullen bedragen, excl. BTW.
Dit bedrag wordt derhalve verhoogd met f 468,-- BTW, terwijl het adviseurshonorarium hierdoor tevens met f 130,-- stijgt.

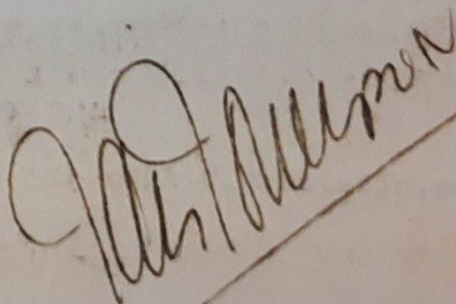
U gelieve het laatste niet als reden voor dit voorstel te willen aannemen, het is hier terwille van een correcte gang van zaken en terwille van de volledigheid vermeld.

Ik wil u dit voorstel dan ook alleen voorleggen vanwege de ontdekking van deze weinig voorkomende dubbelkorige Voix Céleste, en de unieke kans, om dit register met authentiek Van Dam-pijpwerk weer aan te brengen.

Het voorstel, om de Quintadeen dan toch te plaatsen, en hierdoor het Bovenwerk met één stem te vergroten, is ingegeven door twee gedachten: in de eerste plaats, dat het inmiddels aangekochte register niet zal overblijven, waarbij tevens geldt, dat het pijpwerk uit het afgebroken Van Dam-orgel van Leiden eigenlijk zo veel mogelijk bij elkaar zou moeten blijven, en in de tweede plaats, dat de Quintadeen door zijn specifieke klankkleur aan het Bovenwerk, waarop enkelvoudige vulstemmen niet voorkomen, een belangrijke verrijking toevoegt.

Graag verneem ik uw reactie op dit voorstel, zodat ik de orgelmaker en de kerkeraad van de Ev. Luth. Kerk te Purmerend nader kan berichten.

Met hoogachting,

_____